

Rapport från Heart failure Congress i Lissabon 2013.

Årets möte hölls i slutet av maj i Lissabon på Centro de Congrees. Ett Lissabon som bjöd oss på sol. Programmet i kongresshallen pågick parallellt i fyra olika sessioner under dagarna fyra. Nedan sammanfattas några av de presentationer som jag lyssnade på under kongressdagarna.

Bland de inledande föredragen gick mitt första val till The best of European Journal of Heart Failure. Här presenterades flera olika studier gjorda på möss och grisar där man tittat på påverkan på endotelceller och utvecklingen av nya cardiomyocyter i kroppen och på sikt utvecklandet av hjärtsvikt och hur identifiering av hjärtsviktsutvecklingen kan ske genom olika biomarkörer i blod och urin. Studier görs för närvarande om det via Urin protonanalyser går att upptäcka subklinisk hjärtsvikt. Det krävs fler studier innan man kan dra några slutsatser. BNP isolerades för första gången 1988. De senaste 10 åren har forskningen kring BNP kommit en lång bit på väg och används nu som prov i många screeningsprogram. En ny biomarkör som är på väg in på marknaden är Galectin 3. Denna biomarkör visar hjärtats benägenhet att utveckla fibros. I studier hos friska har det visat sig att ca 15 % av befolkningen har förhöjda nivåer av Galectin 3, vilket skulle kunna vara en riskfaktor för utvecklande av hjärtinfarkt, Typ 2 Diabetes samt hjärtsvikt. Andra markörer som det forskas på är NGAL, som kan påvisa akut njurskada, men innan några slutsatser kan dras krävs det mer forskning.

En teori är att mortalitetsrisken ökar vid njurpåverkan. Ju högre nivåer av proteinutsöndring desto högre mortalitetsrisk. Det finns även teorier att inflammatoriska mediatorer är viktiga vid patofysiologin och prognosen av hjärtsvikt men vidare studier krävs innan detta kan bekräftas.

Under sessionen "Från farmakologisk behandling till slutterapi" redovisades studier som visat att inotropa läkemedel endast skall användas till patienter med blodtryck under 85 mmHg samt hypoperfusion. I ADHERE studien har en ökad mortalitet påvisats när patienten ges inotropa läkemedel. Jämförelsevis har det visat sig att Europa använder mer inotropa läkemedel i sin behandling än USA. Det har även visat sig att variabiliteten samt vilken typ av behandlingsform som används, dopamin eller ej, är stor mellan olika sjukhus. Varför är då inotropa läkemedel inte bra är frågan som kan ställas. Några aspekter som diskuterades är att det ökar calciumberoendet, ger tackycardi, ökar VO₂ som leder till ökad energi åtgång. I ett annat föredrag redovisades att patienter som har inotropbehandling har högre troponin I värden än normalt. Normalt så ökar bara troponin I marginellt vid en hjärtsviktsdiagnos.

Vad säger forskningen runt framtiden för telemonitorering vid hjärtsvikt? Självmonitorering där patienten är utbildad att meddela sjukvården symtom som andnöd, trötthet och viktökning är den vanligaste monitoreringsmetoden vid hjärtsvikt. Studier gjorda i Tyskland och Spanien visade att utvecklingen av olika algoritmer i telemonitoreringssystemet var viktiga för att identifiera kliniska försämringar hos patienter. Speciellt viktiga är dessa när man har många patienter för att identifiera potentiella patienter som har en förändrad hälsostatus.

Studier som har studerat teleövervakning har visat minskat antal fall av sjukhusinläggning med 21 procent och även mortaliteten minskade. Teleövervakning omfattar kontinuerlig rapportering av parametrar som blodtryck, saturation och vikt, vilka matas in per telefon. Behandlande läkare kan därefter följa utvecklingen och justera medicinering med exempelvis vätskedrivande medel. På så sätt kan intervention ske innan patienten blir så dålig att han eller hon tvingas uppsöka sjukhus. Även signifikant förbättring av livskvaliten hos patienter som teleövervakats har setts.

Nu till något spännande som vi kanske får se mer av i framtiden. Kan den nya minsta implanterbara pumpen inte större än ett AA batteri vara den nya revolutionerande pumpen i

framtiden? Den heter CircuLite och opereras in under höger clavicula. Denna placering gör att pumpen har direkt kontakt med a. subclavia och blodet pumpas från vänster förmak till a subclavia och aorta. Än så länge har detta system testats på 26 patienter så vi får vänta på större studier framöver för att få veta om denna lilla pump är framtiden inom de mekaniska pumparna.

Det är inte bara teknik och kemiska processer som diskuterades på mässan. Ingrid Ekman från Göteborg pratade om människan som en person med känslor, vilja och värdighet. En patient är en person som är kapabel och ansvarig. I kontakten med vården ställer läkaren diagnos, beslutar behandling, kontroller och skriver recept medan patienten svarar på frågor och sjuksköterskan utför läkarens ordinationer. Upplevelser av "partnership at distance" kan vara olika uppfattade. Studier visar att vissa patienter anser att det är en bra vårdform medan behandlande läkare däremot är mindre nöjda. Det är viktigt att patienterna själva är aktiva i sin behandling. Utnyttjandet av patientresurser är nödvändigt samt bildandet av ett partnerskap mellan patient och vårdare där en personcentrerad vård tillsammans med personlig medicinering är nödvändig.

Lite annat som vi även fick ta del av under dagarna var att träning ger positiva effekter för hjärtsviktpatienter. Därför ska vi motivera alla patienter till träning, En ny studie från Danmark visar att Q10 ökar överlevnaden hos hjärtsviktpatienter. Data från Q-SYMBIO studien kommer att publiceras inom kort. Behandling av diuretika intravenöst som gavs hemma istället för på sjukhuset vid behov visade att detta var säkert och att patienterna var mycket positiva till denna behandling. Sedan återstår att evaluera vilket patientklientel som passar bäst för denna typ av behandling då endast 37 patienter ingick i studien.

Genomgående under kongressen var det få föredrag och postrar som handlade om omvårdnadsbaserad forskning. En uppmaning till alla som håller på med projekt och forskning inom området att ni skickar in era bidrag till olika kongresser så vi som jobbar inom sjuksköterskeområdet även kan ta del av ny forskning som kommer inom vårt område. I poster avdelningen redovisades några postrar som rör sjuksköterskornas arbete. Nedan följer några korta sammanfattningar över dessa abstract:

- Patienter som tillhörde en sjuksköterskeledd hjärtsviktsenhet var nöjda med sin medicinska vård och mer än hälften av patienterna upplevde att deras tillstånd förbättrats sedan de började på denna enhet genom att sjuksköterskorna var mer tillgängliga. Patienterna uppgav att de tyckte att information och psykologisk stöttning var aspekter som kunde förbättras i deras vård.
- I intervjuer med anhöriga till hjärtsviktpatienter som avlidit, upplevde 30% av de tillfrågade att vården i livets slutskede kunde förbättras gällande stöd och information.
- Fyrtio patienter i NYHA klass I-III genomgick en 12 veckors uppföljning med yoga eller hydroterapi. Båda grupperna visade en ökad motionsförbättring. För att säga något mer om yoga som motionsalternativ till denna patient grupp behöver man få en bättre förståelse om den komplexa relationen mellan kropp och själ vid yoga samt dess betydelse för hälsa och återhämtning hos hjärtsviktpatienterna.
- Sociodemografiska faktorer och depressionssymtom ser ut att vara viktiga faktorer gällande aptit. Hjärtsviktssymtomens svårighetsgrad samt sömnproblem verkar inte ha någon påverkan på aptiten. Vidare studier i ämnet behövs för att få en djupare förståelse om vilka faktorer som påverkar aptiten hos en person med hjärtsvikt.
- Studien visade att patienter som fick personcentrerad vård upplevde mindre känsla av osäkerhet i relation till sjukdom och medicinering och att de inte trodde att de överkonsumerade mediciner som de fått.

- Alternativa sätt till motion för hjärtsviktpatienter är möjlig. I en studie utrustades 32 patienter med Wii vilket visade sig vara ett bra alternativ till andra motionstyper. De som ingick i studien motionerade till och med mer än tiden som de blivit rekommenderade.
- De flesta sjuksköterskor rapporterar att läkare skall ha huvudansvaret för att diskutera prognos och livets slutskede med hjärtsviktpatienten. Sjuksköterskorna tyckte också att de kunde diskutera den frågeställningen när hjärtsviktpatienten själv initierade frågan i diskussionen, under förutsättning att de kändes sig kunskapsmässigt säkra på att leda denna typ av diskussioner.
- Sjuksköterskebaserad utbildning förbättrade egenvården, gav en ökad livskvalitet samt minskade depressionssymtomen hos patienter med kronisk hjärtsvikt.
- Femårsöverlevnad ökar ju högre socioekonomisk status du har. Detta påverkade även antalet sjukhusbesök, vilka minskade med högre status.
- Behandlingen av hjärtsviktpatienter har förbättrats, men överlevnaden är fortfarande sämre än för cancerdiagnoser. Studien visade att 46 % av patienterna uppvisade depressionssymtom, 23 % av patienterna visste inte vad som skulle hända med dem, och 8 % trodde att de skulle bli friska. Vidare hade 22 % orealistiska framtidsplaner enligt forskarna. I studien var det väldigt oklart vilken information patienterna hade fått gällande sin sjukdomsprognos. Slutsatser som drogs av studien var att det är viktigt att diskutera prognosen, att utbilda och stödja patienter samt anhöriga och att vara vaksam för depressioner.

Som avslutning på själva kongressen vill jag säga grattis till Maria Liljeroos och Martje van Der Wahl, båda forskare från Linköping, som var nominerade till Nursing investigator award. Det var sex stycken nominerade till detta pris.

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till VIC som möjliggjorde mitt deltagande på mötet tack vara resestipendium och ännu en gång uppmana alla till att skicka in sina forskningsbidrag till kongresser.

/Lena Andersson, sjuksköterska, Mälarsjukhuset i Eskilstuna